

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – Ended) และข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

และผู้วิจัย ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้คือ

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีพนักงานจำนวนทั้งสิ้น 405 คน (กลุ่มงานมาตรฐานบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด. 2555 : 10)

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 202 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้วิธีการหากลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร ตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 32)

3. วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร ผู้วิจัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05

สามารถแทนค่าได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,011}{1+(405)(0.05)^2} \\ &= 201.24 = 202 \text{ คน} \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 2 แยกรายชื่อประชากร ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยนำกล่องเปล่ามาจำนวน 12 ใบ เขียนชื่อของแต่ละแห่ง ติดไว้ข้างกล่อง

ขั้นตอนที่ 3 จากนั้นเขียนตัวเลขจำนวนประชากร เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล แวง มีประชากรจำนวน 23 คน เขียนตัวเลขจาก 1-23 พับม้วนเป็นฉลากใส่ลงไปในกล่องกระดาษ จากนั้นใช้วิธีจับฉลากแบบไม่ทดแทน เทียบตามสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ หยิบประชากร ให้ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 คน และทำแบบนี้ซ้ำไปเรื่อย ๆ กับองค์การบริหารส่วนตำบลที่เหลือ จนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน 202 คน ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล ในเขตพื้นที่
อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

รายชื่อองค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอ โพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด	ประชากร (คน)				กลุ่มตัวอย่าง (คน)			
	พนักงาน ส่วนตำบล	ลูกจ้าง ประจำ	พนักงาน จ้าง	รวม	พนักงาน ส่วน ตำบล	ลูกจ้าง ประจำ	พนักงาน จ้าง	รวม
1. แวง	8	1	14	23	4	1	6	11
2. สระนงแก้ว	9	1	18	28	5	1	8	14
3. โนนชัยศรี	10	1	19	30	5	1	9	15
4. พรหมสวรรค์	12	1	23	36	6	1	11	18
5. สว่าง	13	1	23	37	6	1	11	18
6. วังสามัคคี	11	1	20	32	5	1	10	16
7. หนองใหญ่	15	1	29	45	8	1	15	24
8. คำนาคี	12	1	22	35	6	1	10	17
9. โพธิ์ทอง	15	1	27	43	7	1	14	22
10. นาอุดม	13	1	25	39	6	1	12	19
11. อุ่มเม่า	12	1	22	35	6	1	10	17
12. โพธิ์ศรีสว่าง	7	1	14	22	4	1	6	11
รวม	137	12	256	405	68	12	122	202

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด (2555 : 10)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบ

รายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอโพธิ์ทอง

จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 14 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ

ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

ด้านนโยบายและการบริหารงานขององค์กร ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคล ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ด้าน

โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้า ในอนาคต ด้านสถานะของอาชีพ ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว และ ด้านความมั่นคงในงาน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ ลิเคิร์ต (Likert scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 99 - 100)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open - End) เพื่อให้ผู้ตอบ แสดงข้อคิดเห็นหรือ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

มีวิธีการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้คือ

1. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

1.1 ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และ องค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและ เสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2. การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC : (Index of Item Objective Congruence) ตามวิธีของโรวินลิตี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

-1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ได้นำข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญที่มีผลการประเมินตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ซึ่งเป็นข้อคำถามที่เหมาะสมมีความเที่ยงตรง และสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์มาเป็นข้อคำถาม ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

2.1.1 นายพิเชษฐ โปดาพล วุฒิการศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)

สาขานโยบายสาธารณะ ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้าง รูปแบบและความตรงเชิงเนื้อหา

2.1.2 นางสาวพิมพ์พิกา จันทไทย วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.

ม.) สาขาวิจัยทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย โรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติและระเบียบวิธีวิจัย

2.1.3 นางวัชรินทร์ ปังสาโก วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขา

ภาษาไทย ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านขนวน (ครูประชาสรรค์) อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา อีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอความเห็นชอบ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีขนาดพื้นที่ใกล้เคียงกัน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination Power) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ ได้ค่าระหว่าง 0.50 ถึง 0.93 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าเท่ากับ 0.95 (ภาควิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2551 : 93 - 94)

2.4 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง นายคองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจาก พนักงานส่วนตำบล จากวันที่ 1 - 30 ตุลาคม 2555 รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 30 วัน

2. ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 202 คน ซึ่งผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ และความเป็นมาของการทำวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน

3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา ครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 202 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนในแบบรหัส (Coding Form) แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายคุณลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ ระดับแรงงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามข้อ 1 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ โดยนำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ ในแบบสอบถาม กำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2551 : 99 - 100) ดังนี้

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ระดับแรงงใจ มากที่สุด

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง ระดับแรงงใจ มาก

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ระดับแรงงใจ ปานกลาง

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ระดับแรงงใจ น้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ระดับแรงงใจ น้อยที่สุด

นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 99 - 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามข้อ 2 โดยตัวแปรเพศ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ส่วนตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ การทดสอบค่าเอฟ หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F - test หรือ One-way ANOVA) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างผู้วิจัยจะต้องทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามข้อ 3 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ และวิธีพรรณนาความ (Content Analysis) และผู้วิจัยได้จัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยการสร้างข้อสรุปเชิงทฤษฎี หลังจากนั้นจะอธิบายความเชื่อมโยง แล้วจึงสรุปคำพูดของผู้สนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แยก ได้ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่

2.1 หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2.2 หากค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - total Correlation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 การวิเคราะห์ค่าที (Independent Sample t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของประชากรไม่เกิน 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ

3.2 การทดสอบค่าเอฟ หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F - test หรือ One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของประชากรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน เมื่อพบความแตกต่างเป็นรายคู่ ก็ให้ทดสอบด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แยกเป็น

4.1 ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามแบบปลายเปิด ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาความ

4.2 ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยการสร้างข้อสรุปเชิงทฤษฎี หลังจากนั้นจะอธิบายความเชื่อมโยง แล้วจึงสรุปคำพูดของผู้สนทนากลุ่ม